

Nr 209.

Av herr **Zetterstrand**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 110 angående överlåtelse av mark till lantförsvaret att användas till förläggningsplats och övningsfält för fälttelegrafkåren.

I äldre tider förlades regementenas övningar till hedar och dylika mindre värdefulla marker runt om i landet. På senare tider har det däremot åtskilliga gånger inträffat, att mötesplatser anordnats å den odlade eller odlingsbara jorden. Sådant bör i möjligaste mån undvikas såsom ur nationalekonomisk synpunkt förkastligt och föga överensstämmande med kravet på finansiell krigsberedskap.

I nu förevarande proposition har emellertid föreslagits att till förläggningsplats och övningsfält för fälttelegrafkåren måtte från Uppsala hovstalläng och den därintill belägna Kungsängen upplåtas omkring 125 hektar mark, som enligt vederbörande jordbruksmyndighets uppgift bestode av dels åkerjord, fruktbar svämpera, vilken kunde betecknas såsom den bästa i Uppland och lämnade säkra skördar, synnerligast av foderväxter, hö och rotfrukter, samt dels äng, vilken användes på så sätt att densamma först skördades till hö och därefter under höstmånaderna lämnade ett värdefullt bete för en större kreatursflock. Samma myndighet tillägger och motiverar utförligt, att, om Kungsängen skulle avhändas Ultuna, uppstode rubbningar, som för egendomen och lantbruksskolan bleve i hög grad menliga.

Innan beslut av dylik innebörd fattas, anser jag emellertid, att ytterligare utredning bör komma till stånd för vinnande om möjligt av en i ekonomiskt hänseende mera tilltalande lösning av denna förläggningsfråga.

Det är väl sant, att chefen för generalstaben i skrivelse av den 5 juni 1913 förklarar, att Uppsala av vissa i propositionen ej angivna skäl bör utgöra centralpunkten för arméns flygväsende i vad det avser södra Sverige, ävensom att departementschefen med föranledande därav, och

då en förläggning av enbart flygmaskinskompaniet till Uppsala skulle medföra avsevärt ökade kostnader, funnit sig böra tillstyrka, att fälttelegrafkåren i dess helhet förlägges till Uppsala.

Generalstabschefen har likväl i ett senare avgivet yttrande, dagtecknat den 18 februari 1915, förklarat sig av anförda skäl icke kunna förorda den ifrågasatta förflyttningen av fälttelegrafkåren till Uppsala utan framhållit, att kårens huvuddel fortfarande såsom hittills borde vara förlagd till Stockholm. De med kåren tillsvidare förenade ballong- och flygmaskinskompanierna kunde däremot enligt generalstabschefens mening utan olägenhet förläggas till annan ort än kårens huvuddel.

Vad sålunda i ärendet förekommit synes giva vid handen, att det i propositionen framlagda förslaget till förläggningsfrågans lösning ej ens ur militär synpunkt är det lämpligaste.

I saknad av tillgång till alla på frågan inverkan aktstycken är det givetvis ej möjligt att framkomma med något bestämt motförslag. Det vill dock synas som om det både ur militär och ekonomisk synpunkt möjligen kunde befinnas lämpligt att förlägga fälttelegrafkårens huvuddel till förut ifrågasatt plats å Järvafältet samt flygskolan eventuellt i förening med ballong- och flygmaskinskompanierna till någon f. d. mötesplats i mellersta Sverige.

Fäster man huvudvikten vid att flygskolans förläggningsplats ej skall vara allt för avlägsen från huvudstaden, kan man ju till skolan upplåta någon f. d. mötesplats inom något av mälardalskapen. Anser man åter, att denna synpunkt ej behöver vara den avgörande, kan det måhända vara lämpligast att låta flygskolan fortfarande använda dess provisoriska förläggningsplats å livgrenadjärregementenas övningsplats nära staden Linköping.

Beslutar man sig för Malmen, så har man ju där obegränsat utrymme, riklig tillgång på byggnader, som lätt kunna för skolans olika behov apteras, överflödigt tillgång på gott dricksvatten, goda kommunikationer samt tillfälle såväl till samövning med infanteri och träng som ock till övningar med hydroaëroplan i den närbelägna sjön Roxen.

På ovan anförda skäl anser jag en ytterligare utredning av föreliggande förläggningsfråga böra äga rum samt får på grund därav hemställa,

att förevarande proposition ej må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 14 april 1915.

T. Zetterstrand.